

SŁOWO POLSKIE

CENA
JUMBL
5 zł

BEZPARTYJNY DZIENNIK ZIEM ZACHODNICH

ROK III

A

WROCLA SRODA, 12 MAJA 1948 ROKU

Nr 130 (541)

Władze amerykańskie przejęły uprawnienia niemieckiej policji

Gangsterzy z „czarnej gwardii” terroryzują Berlin

Nagonka przeciwko elementom demokratycznym w zachodnich sektorach stolicy Niemiec

BERLIN (PAP). — Na posiedzeniu zastępców komendantów Berlina przedstawiciel ZSRR płk Jelizarow złożył oświadczenie o stosowanym terrorze policyjnym przeciwko demokratycznym organizacjom politycznym i zwolnikom jedności Niemiec w zachodnich sektorach Berlina.

Przedstawiciel ZSRR stwierdził, że terror ten zmógł się po bezprawnym przejęciu przez amerykańskie władze wojskowe uprawnień niemieckiej policji w swym sektorze.

Ludność Berlina zaniepokojona jest gangsterską działalnością t.zw. „czarnej gwardii”

zorganizowanej i uzbrojonej przez amerykańskie władze okupacyjne.

26 kwietnia zbrojny oddział „czarnej gwardii” zaatakował grupę członków Organizacji Wolnej Młodzieży Niemieckiej ciężko raniąc 4-ech ludzi.

Na systematyczne ataki ze

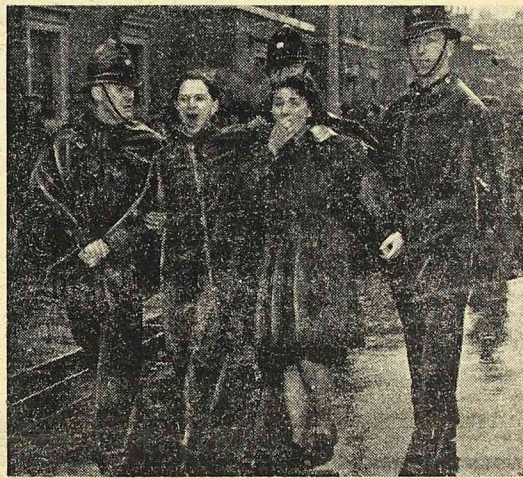
strony zbirów „czarnej gwardii” narażona jest młodzież berlińska, odwiedzająca kluby młodzieży niemieckiej. Amerykańskie władze wojskowe paraliżują usiłowania demokratycznych urzędników policji niemieckiej, pragnących przeszkodzić napaściom na mieszkańców Berlina.

Prześladowania demokratów w zachodnich sektorach Berlina wzrosły się przed dniem 1 maja. W przeddzień święta władze amerykańskie zakazały głośnień hasel i wywieszania plakatów, zaarrestowując berlińczyków za wywieszanie plakatów, wzywających do jedności Niemiec.

— Czy wśród pogromów, aresztowań i bezprawia — zapytał przedstawiciel ZSRR — można mówić o nienaruszalności praw jednostek, o wolności opinii i wolności organizacji demokratycznej, o czym tak wiele mówią przedstawiciele władz państw zachodnich?

Przedstawiciel francuski przyrzekł zbadanie przytoczonych faktów. Przedstawiciele USA i Wielkiej Brytanii odmówili ich rozpatrzenia podkreślając tym samym ich zgodność z prawdą.

Polcja angielska w obronie laszystów

W Londynie podczas wiecej zwolnionych przez faszystę Mosleya — policja angielska czynnie interweniowała usuwając z wiecej przeciwników Mosleya.

Strajk 1.160.000 robotników w Dolnej Saksonii

BERLIN. (API). 1.160.000 robotników niemieckich strajkuje nadal w Dolnej Saksonii protestując przeciwko niedostatecznym racjom żywnościowym. Gubernator brytyjski Lingham, wydał zakaz strajków dla osób zatrudnionych przez władze okupacyjne, niemniej wielu pracowników zarządu wojskowego zdecydowało się porzucić pracę.

Okolo 35.000 robotników strajkuje w Monachium. Większość

fabryk w Kassel, w strefie amerykańskiej, jest nieczynna.

W obawie, że fala strajków mogłaby przerzucić się do strefy francuskiej, władze okupacyjne tej strefy wydały zakaz organizowania strajków i zagroziły robotnikom surowymi karami.

W siedzibie zarządu wojskowego w Baden-Baden władze francuskie stłumiły w bezwzględny sposób protestacyjny strajk tramwajarzy, który trwał zaledwie kilka godzin.

Ostatnie dni ponownego Brytyjczyków w Palestynie

Haifa przechodzi pod kontrolę żydowską

LONDYN (API) Żydzi przygotowują się do utworzenia administracji w Palestynie natychmiast po wygaśnięciu mandatu brytyjskiego. Władze brytyjskie przekazać mają największy port Palestyny, Haifa, kontroli żydowskiej od wtorku. Żydzi, będą kierowali całą administracją portu i wspólnie z Brytyjczykami czuwali nad bezpieczeństwem.

Szeł wydziału politycznego agencji żydowskiej Szertok, udający się do Palestyny oświadczył po przybyciu na lotnisko w Irlandii, że jest zadowolony, iż Brytyjczy nie chcą pozostać w Palestynie ani minuty dłużej niż to jest konieczne.

Żydzi opanowali całkowicie Safad w górnej Galilei i rozciągnęli kontrolę nad północnymi granicami kraju.

Oddziały komandosów Hagana kontynuują natarcie w rejonie Bab-El-Wad, o 12 mil na zachód od Jerozolimy. Otwarcie szosy Tel Aviv — Jerozolima dla konwojów żydowskich jest warunkiem Hagany w sprawie ustanowienia reżymu w

Jerozolimie i oddania świętego miasta pod zarząd Międzynarodowego Czerwonego Krzyża.

Włoskie ministerstwo lotnictwa zatrzymało 10 samolotów, znajdujących się w drodze do Palestyny i należących do organizacji żydowskich. Samoloty są wyposażone w broń pokładową.

Arabska Kwatera Główna

powstaje na terenie Palestyny

LONDYN (PAP) Agencja Reutera donosi z Damaszku: Według panującej tam opinii, nacelnym dowódcą arabskiej armii wyzwolenczej mianowano gen. Mahmuda.

Na posiedzeniu palestyńskiej komisji ligi arabskiej, które odbyło się w Damaszku, miano powziąć uchwałę o utworzeniu przez wysoki komitet arabski z muftim Husseinem na czele głównej kwatery na terytorium Palestyny jeszcze przed wygaśnięciem mandatu brytyjskiego.

Kilka tysięcy młodych Arabów, którzy opuścili Palestynę, chroniąco w sąsiednich krajach uzbrojono i wyposażono, odsyłając ich z powrotem do Palestyny, gdzie czekają na rozkaz do walki.

Wzmoczone walki w Mandżurii

Wojska Ludowe nacierają

SZANGHAJ. (API). Zgodnie z komunikatem rządu Czing-Kai — Szeka, rządowe wojska chińskie próbowały bezskutecznie powstrzymać natarcie 2 kolumn wojsk demokratycznych, które zbliżają się do stolicy Mandżurii, Mukden i do Czin-Czau — ważnej stacji zaopatrzeniowej o 120 mil na południe od Mukdena.

Ofensywa chińskich wojsk ludowych ma na celu przerwanie komunikacji kolejowej między Czin-Czau i Mukdenem.

Komunikat rządowy przyznaje, że podobny atak odniósł zamie-

rzony skutek, odcinając linię kolejową między Czing-Czau i Szymin.

Transport kolejowy

sprawniejszy niż przed wojną

WARSZAWA — 524.331 wagonów towarowych, zamiast planowanych 477.000 załadowały i przewiozły w kwietniu br. Polskie Koleje Państwowe, przekraczając miesięczny plan załadunku o 10 proc.

Obecnie przewożymy na kolejach znacznie więcej ładunków niż przed

wojną. Podczas gdy w kwietniu 1938 r. naladowano na PKP — 340.862 wagony, to w kwietniu r. ub. załadowano 379.014 wagonów. Wzrost zaś naladunków w kwietniu br. w stosunku do kwietnia z 1938 r. wynosi 53,8 proc.

Hellada splywa krwią

Z Aten nadeszła znów wiadomość, że wczoraj rano wykonano wyrok śmierci na 10 więźniakach greckich, którzy udzielili schronienia partyzantom.

Rząd Sofulisa nie szedzi krwi ludu. Od wielu tygodni Grecja rozbrzmiewa salwami plutonów egzekucyjnych, odbierających życie obywatelom, których jedynym „przestępstwem” jest umiowanie własnego kraju i pragnienie wolności. Nie chcą dać tej wolności ministrowi króla Pawła, sprawującego rządy z łaski Stanów Zjednoczonych i pod osłoną amerykańskich czołgów i pancerników.

Nie ma dnia, by z półwyspu hellenckiego nie nadechodzili wieści o masowych egzekucjach. Śmierć grozi nie tylko za walkę zbrojną w szeregach ludowej armii gen. Markosa, nie tylko za niesienie pomocy walczącym, lecz również za przynależność do demokratycznych organizacji EAM czy ELLAS, za przekonania lewicowe.

Rząd ateński — to wczorajsi kolaboranci, wysługujący się Hitlerowi i wraz z nim starający się skąd Europe w kaidany. Dzisiaj ludzie nie tylko nie są karani za współdziałanie w zbrodni ludobójstwa, ale cieszą się poparciem trumanowsko-marshallowskiej spółki.

Nadechdzą wieści o zbrodniach dokonywanych przez rząd ateński. Równocześnie fala oburzenia idzie przez świat i rośnie. Ży-

mają się wszyscy uczećwi ludzie.

W Anglii nawet konserwatywne dzienniki uważają, że „postępowanie rządu ateńskiego jest zbyt surowe”. Minister Mc Noal musi w Izbie Gmin usprawiedliwić masowe egzekucje. Na ulicach Londynu odbywają się wiece, protestujące przeciw terrorowi greckiego rządu. We Fraacji powszechne oburzenie znajduje jeszcze silniejszy wyraz.

Na rece prezydenta Republiki Francuskiej wpływa rezolucja z całego kraju. „Profesorowie uniwersytełów zwrócili się do swego rządu z żądaniem wysłania noly protestacyjnej do Aten.

I premier Schuman — choć tak uległy wobec swych panów z Waszyngtonu — musiał zapewnić naród francuski, że nota taka będzie wysłana.

Międzynarodowy Kongres Pomocy Demokratycznej Grecji, który przed kilku dniami obradował w Paryżu przy udziale delegacji 22 krajów, ostro potępił gwałcenie elementarnych praw narodu, dokonywane przez faszystów, sprawujących obecnie władzę w Atenach.

Nawet prawicowy rząd włoski musiał pod naciskiem opinii publicznej zgodzić się na udzielenie prawa azylu Helladom greckim.

Słoneczna Hellada splywa krwią... Czy kulturalny świat długo jeszcze będzie tolerować takich rządu barbarzyńców, stosujących metody Hitlera?

Świat musi się z tym liczyć

BERLIN — Polska stoi pod znakiem całkowitego wewnętrznego odnowienia, które rozciąga się na wszystkie dziedziny życia publicznego — stwierdza dziennikarz niemiecki, Pohlmyer, jeden z uczestników wycieczki przedstawicieli prasy niemieckiej, która bawiła niedawno w Polsce.

W artykule pod tyt. „Niemcy i nowa Polska”, zamieszczonym w berlińskim dzienniku „Vorwaerts”, Pohlmyer pisze: „Polska przeprowadza odbudowę i reformy gospodarcze według mądrego i dobrze obmyślonego planu. Zadziwiające jest zarówno tempo, jak i wysokość materialnych inwestycji. Dotyczy to nie tylko Polski centralnej, która pod okupacją faszystów niemieckich przeżyła musiała wiele okropności, ale także niemieckie ziemie, które zostały zniszczone przez wojnę nowych obszarów zachodnich, które do 1945 r. należały do Niemiec.

W ustroju demokracji ludowej w Polsce — pisze Pohlmyer — w okresie politycznego sojuszu robotników, chłopów i inteligencji pracującej, a więc rozstrzygniętej większości narodu, wstrząsła szybko pokojowa siła gospodarcza tego państwa, z którym Europa i świat muszą się liczyć.

Pohlmyer wnoskuje z różnorodnych przeprowadzonych z różnymi Polakami, że Polska pragnie dobrych stosunków z demokratycznymi Niemcami Marksa i Engelsa, Goethego i Heinego. Istnieje jednak pewna granica, za którą rozpoczyna się zrozumiela nie ufność. Granica ta leży tam, gdzie zaczyna się działalność reakcji niemieckiej.

„Musimy czym prędzej uzyskać zaufanie i przyjaźń Polski” — pisze w końcu dziennikarz niemiecki.

Koniec

Ziemni Zapomnianej

W czasie zeszlazonego III-go Zjazdu Przemysłowego w Szczecinie min. Minc w wygłoszonym przemówieniu zaznaczył, że zakończył się już pierwszy okres odbudowy przemysłowej — okres tworzenia obiektów szlazarowych, że nadchodzi okres aktywizacji całych rejonów.

Zapowiedź te potwierdza fakt rozpoczęcia odbudowy dużych fabryk ciężkiego przemysłu w Elblągu i Nysie. Znajdzie w nich zatrudnienie 10.000 robotników.

Elbląg leżał w okręgu nieuprzedzonego. Dopiero na zjeździe szczecińskim rzucono projekt odbudowy zakładów przemysłowych na terenie Pomerza mazowieckiego (dawnej Prus Wschodnich). Dziś projekt ten znajduje się już w stadium realizacji, a uruchomienie zakładów przemysłowych w Elblągu przyczyni się jeszcze mocniej do ostatecznego zasiedlenia i repolonizacji tych terenów.

Jak dotychczas, jedynym Kopuszkiem, jeśli idzie o uprzemysłowienie, jest Ziemia Lubuska, ale i na nią niewątpliwie przyjdzie kolej.

Sukcesy wojsk gen. Markosa

ATENY (AP) Artyleria greckiej armii demokratycznej ostrzelała z moździerzy lotnisko Sedes, w pobliżu Salonik. Jeden samolot rządowy zestrzelony został przez działka przeciwlotnicze w okolicy Grawena. Drugi samolot rażony pociskami, zmuszony został do lądowania.

Wojska demokratyczne zajęły 7 wsi w okolicy Calamata i 2 osiedla w pobliżu Cramenphoris. Oddziały saperów armii gen. Markosa wyszły w powietrze koszary rządowe w pobliżu Filates, Kastanania, i Pongonia, powodując ciężkie straty w ludziach i sprzęcie.

Terror w stosunku do zwolenników armii demokratycznej trwa. Trybunał wojskowy w Atenach skazał 10 komunistów na karę śmierci za rzekome udzielanie pomocy partyzantom. Wyrok wykonano.

Związek Radziecki dąży niezmiennie do współpracy narodów

Stosunki radziecko-amerykańskie

Oświadczenie ambasadora Bedell Smitha - Odpowiedź ministra Mołotowa

MOSKWA (PAP) Ambasador St. Zjednoczonych, Bedell Smith, złożył min. Mołotowowi w imieniu rządu Stanów Zjednoczonych oświadczenie w sprawie stosunków amerykańsko-radzieckich.

Amb. Smith oświadczył, że „europejska wspólnota krajów” oraz St. Zjednoczone są zaniepokojone tendencjami polityki radzieckiej i połączyły się dla wzajemnej samoobrony. Stany Zjednoczone zdecydowane są odegrać swoją rolę we wspólnych przedsięwzięciach, obliczonych na odbudowę i samoobronę.

Niepokój narodu amerykańskiego wzmógł się w związku z wrogą polityką, wykazaną przez rząd radziecki wobec programu odbudowy Europy, który pomyślany jest jedynie jako plan pomocy amerykańskiej w odbudowie, bez groźby przeciwko komukolwiek.

Polityka rządu USA w sprawach międzynarodowych otrzymała ostatnio charakter określony. Polityka ta będzie kontynuowana i w przyszłości. Stany Zjednoczone nie żywią żadnych wrogich zamiarów wobec Związku Radzieckiego.

Rząd USA nie zrezygnował w żadnym wypadku z nadziei na taki zwrot wydarzeń, który umożliwi znalezienie drogi do ustanowienia dobrych stosunków między obu krajami.

Członkowie rządu radzieckiego nie napotykają na brak gotowości i chęci wniesienia wkładu w dzieło takiej stabilizacji warunków na świecie, która byłaby w pełni zgodna z bezpieczeństwem narodu radzieckiego.

ODPOWIEDZ MINISTRA MOŁOTOWA

W odpowiedzi na tę notę min. Mołotow złożył w imieniu rządu radzieckiego następujące oświadczenie:

„Rząd radziecki odnosi się pozytywnie do wyrażonego w oświadczeniu rządu USA życzenia połączenia stosunków między obu krajami i zgodnie z propozycją, zgadza się przystąpić do omówienia i uregulowania istniejących między obu państwami różnic. Rząd radziecki nie może zgodzić się z rządem USA, iż przyczyna obecnych niezadowolających stosunków pomiędzy Stanami Zjednoczonymi i ZSRR oraz napięcia międzynarodowej sytuacji jest polityka Związku Radzieckiego we wschodniej Europie i zwiększenie się tam wpływu ZSRR.

Co się tyczy stosunków pomiędzy ZSRR a innymi krajami w Europie, to rząd radziecki może z zadowoleniem skonstatować, że stosunki te rzeczywiście po wojnie uległy znacznej poprawie. Znalazło to swój wyraz w zawarciu pomiędzy ZSRR i tymi krajami paktów o przyjaźni i wzajemnej pomocy. W zawarciu tych układów zainteresowane są kraje, poprzez które prześladała się nawalnicza niemiecka.

ZACIEŃNIENIE STOSUNKÓW

Wiadomo, że i Stany Zjednoczone prowadzą politykę zacieśnienia stosunków z sąsiadującymi z nimi krajami, np. z Kanadą i Meksykiem, jak również z innymi krajami Ameryki, co jest w pełni zrozumiałe. Tak samo zrozumiałe jest, że Związek Radziecki również prowadzi po-

litykę zacieśnienia swoich stosunków z sąsiadującymi i innymi krajami Europy. Politykę tę Związek Radziecki będzie kontynuował i w przyszłości.

Odnosnie krajów wschodniej Europy, to tutaj nastąpiły po wojnie głębokie przemiany demokratyczne, które są środkiem obrony przeciwko groźbie nowej wojny i które stworzyły w konsekwencji pomyślne warunki dla rozwoju przyjaznych stosunków pomiędzy tymi krajami i ZSRR. Byłoby całkowicie niestosownym przypisywać zasługę w tych krajach przemiany — ingerencji Związku Radzieckiego w wewnętrzne sprawy tych krajów.

Nikt nie ma prawa zaprzeczać, że przeprowadzenie reform demokratycznych jest sprawą wewnętrzną każdego państwa.

STANOWISKO ZSRR WOBEC PROGRAMU ODBUDOWY EUROPY

Obecny niezadowolający stan stosunków radziecko-amerykańskich, rząd amerykański tłumaczy również sławniejszym rządu radzieckiego w sprawie t. zw. programu odbudowy europejskiej. Jednakże jest całkowicie jasne, że gdyby zagadnienie odbudowy gospodarki krajów europejskich postawiono nie tak, jak to uczyniono we wspomnianym programie, lecz w oparciu o normalne warunki międzynarodowej współpracy ekonomicznej w ramach ONZ i z należytym poszanowaniem praw narodowych i suwerenności państw, to nie byłoby powodów do negatywnego stanowiska ZSRR wobec programu odbudowy europejskiej.

POLITYKA RZĄDU USA

Rząd radziecki uważa za konieczne stwierdzić, że obecne niezadowolające amerykańsko-radzieckie stosunki są wynikiem polityki rządu USA w ostatnim okresie. Do wytworzenia się takiej sytuacji przyczyniają się także postępowania rządu USA, jak chociażby większy rozwój sił morskich i lotniczych baz wojskowych we wszy-

stkich częściach świata i na terytoriach, graniczących ze Zw. Radzieckim. Prasa i szereg oficjalnych przedstawicieli USA oświadcza przy tym oświadczeniu, że tworzenie tych baz, ma na celu osłabienie Związku Radzieckiego.

Nie można również pominąć milcze niem faktu, że obecna atmosfera w stosunkach międzynarodowych zatrudniają wszelkiego rodzaju wojownicze pogroźki, skierowane przeciwko ZSRR, a wychodzące z pewnych kół, ściśle związanych z rządem USA.

SOJUSZ WOJENNY PAŃSTW ZACHODNI

Ostatnio powstał sojusz wojenny krajów zachodnich, obejmujący Anglię, Francję, Belgię, Holandię i Luksemburg. W tym czasie, kiedy wszelkie układy o wzajemnej pomocy, zawarte przez Związek Radziecki z krajami wschodniej Europy, a także z Anglią i Francją mają na celu niedopuszczenie do nowej agresji ze strony Niemiec i nie są skierowane przeciwko jakiegokolwiek sprzymierzonemu państwu, w całej prasie angielskiej, francuskiej i amerykańskiej, pisze się o twarzenie, że sojusz zachodni skierowany jest przeciwko ZSRR.

Nowy prezydent Włoch - Luigi Einaudi

RZYM — Przewodniczący włoskiego parlamentu Gronchi ogłosił wyniki głosowania na prezydenta republiki włoskiej.

Prezydentem wybrany został Luigi Einaudi, który otrzymał 518 głosów na 872 głosujących.

Luigi Einaudi, który dotychczas był wicepremierem i ministrem fi-

gansów, urodził się 24 marca 1874 r. w Piemencie. Przed wojną światową był on profesorem ekonomii politycznej w Turynie.

W roku 1947 obejmuje stanowisko ministra finansów. W maju 1947 roku zostaje wicepremierem zrekonstruowanego gabinetu de Gasperiego.

Rząd USA wyraża gotowość przyczynienia się do takiej stabilizacji warunków na świecie, która byłaby w pełni zgodna z bezpieczeństwem narodu radzieckiego.

Rząd radziecki może tylko powitać to oświadczenie rządu USA, albowiem Związek Radziecki prowadził zawsze politykę pokoju i współpracy w stosunku do Stanów Zjednoczonych. Rząd radziecki oświadcza, że zamierza kontynuować tę politykę.

Rząd radziecki również wyraża na dzieje, że istnieje możliwość znalezienia środków dla usunięcia istniejących różnic i ustanowienia pomiędzy obu krajami dobrych stosunków, które odpowiadałyby jednemu interesowi obu narodów, jak i dziełu utrwalenia powszechnego pokoju.

W ochronie zagrożonej cywilizacji

Apel pisarzy polskich w związku z sytuacją w Grecji

Grupa pisarzy polskich, wstrząśniętych wydarzeniami w Grecji, wydadła odezwę do przedstawicieli kultury i sztuki całego świata, w której wyraża protest przeciwko poahinieniu godności ludzkiej i kultury w kraju, będącym ogniskiem myśli europejskiej.

Pisarze polscy w odezwie swej wzywają przedstawicieli kultury i sztuki całego świata, aby nie dopuścili do nowej zbrodni rządu ateńskiego i spowodowali awołnicie Beaty Kilińskiej.

Odezwę podpisali: Julian Tuwim,

Pola Gojawczyńska, Jerzy Zawieyski, Ewa Szelburg-Zarembina, Władysław Broniewski, Stefan Żółkiewski, Leon Kruczkowski, Stanisław Ryszard Dobrowolski, Kazimierz Wyka, Michał Rusinek, Aleksander Wat, Leopold Lewin, Adolf Rudnicki, Andrzej Stawar, Wanda Melcer, Stefan Flukowski, Anatol Stern, Tadeusz Brzeczka, Wojciech Natanson, Jan Brzechwa, Janina Broniewska, Roman Brandstaetter, Aleksander Maliszewski, Juliusz Gomulicki, Stanisław Wygodzki, Gabriel Karski, Adam Mauerberger, Kazimierz Zemon Skierski.

Ogłoszenia D O Specjalnego Numeru „SŁOWA POLSKIEGO” który ukazuje się z okazji Święta Ludowego w dniu 16 bm. przyjmujemy do dnia 14 bm. BIURO OGŁOSZEN

Z tamtej strony Odry

Denazyfikacja »a la minute«

D obrze się dzieje najbliższym współpracownikom Hitlera. Osoby te, wyraźnie uprzywilejowane w czasie trwania reżimu hitlerowskiego, obecnie uwalniają się całkowicie od winy i kary, lub, w najlepszym wypadku, otrzymują śmiesznie niskie wyroki.

I tak — w procesie denazyfikacyjnym przebieg Ernie Hoffmann, żonę byłego fotografa Hitlera zaliczono oskarżoną za czerpanie zysków i nieprawne wzbogacenie się z racji swego stanowiska w partii do grupy „mniej obciążonych” oraz skazano na karę 10.000 marek.

Naj oskarżonej, któremu Hitler nadał tytuł „profesora”, skazany został już uprzednio na 10 lat przymusowej pracy i przeby-

wa obecnie w obozie w Ludwigsburgu.

Niemal równocześnie z procesowaniem byłego współpracownika fotografa Hitlera przewodniczący głównej izby denazyfikacyjnej Wirttemberg — Badenii zarządził rewizję wyroku na b. sekretarza Hitlera Christel Schroetter, skazującego ją na trzy lata obozu pracy.

W wyniku nowego procesu sekretarke Hitlera zwolniono od kary i zaliczono ją do trzeciej grupy t. zw. „normalnych” hitlerowców.

W obozie dla internowanych hitlerowców w udwigsburgu rozpoczął się proces denazyfikacyjny przeciw księdzu pruskemu Augustowi Wilhelmowi, trzeciemu synowi Wilhelma II.

Ks. August Wilhelm był członkiem partii hitlerowskiej już od roku 1930 i znany był pod przydomkiem „Prinz Auwi”.

Wszystkie te procesy denazyfikacyjne zairawają już od dawna w zyczynąją fares. Niedawno wprowadzone w amerykańskiej strefie okupacyjnej „ulepszenia” w przewodzie sądowym podczas procesów denazyfikacyjnych, powodują cały proces odbyć w... dwu minutach.

Na tej podstawie możemy się spodziewać, że zarówno „Prinz Auwi”, jak i wszyscy pozostali „nazi”, śladem Erny Hoffmanna i Christel Schroetter zmażą swoje winy w rekordowym, amerykańskim zaiste tempie, zamieniając się przed cudowną metamorfoz w stu procentowych „demokratów”.

Katastrofa kolejowa we Włoszech

RZYM (PAP) W Wenecji p.dano urzędowo do wiadomości, że podczas katastrofy pociągu pociągów pośpiesznych Triest — Wenecja, w odległości 12 km od Wenecji, jaka wydarzyła się w poniedziałek wieczorem, 9 osób zginęło, a 60 odniosło rany.

Czwarty dzień procesu członków SN Zawile zeznania oskarżonych

WARSZAWA (PAP) W czwartym dniu rozprawy przeciw członkom SN składał zeznania osk Bronisław Ekert. Przyznaje się on do winy częściowo. Mówi, że według jego przekonania SN nie miało zamiaru usuwania przemocą rządu polskiego.

Przedstawiając swoją działalność w Stronnictwie, oskarżony stara się przekonać sąd, że już od początku swej działalności był zwolennikiem utrzymywania dobrych stosunków ze Związkiem Radzieckim.

Z kolei przed sądem staje osz. Marian Podymniak, członek prezydium SN i kierownik wydziału kadr zawodowych SN. Przyznaje się do działalności w nielegalnym Stronnictwie Narodowym do pobierania i wydatkowania sum pieniężnych na cele organizacyjne, oraz do czynienia zakupów broni palnej i przechowywania granatów.

W chaotycznych wywodach osk. Podymniak stara się przetrząść do odpowiedzialności za antydemokratyczną politykę SN na ówczesnych członków działaczy Stronnictwa: Marchalskiego, Michalowskiego i Marszewskiego.

Nowa organizacja spółdzielczości

Lata powojenne, to okres żywotowego wzrostu rozwoju spółdzielczości. Na drugi nieomal dzień po odzyskaniu niepodległości ocalate w czasie okupacji spółdzielnie przystąpiły do rozszerzenia swego zasięgu. Od tej chwili trwa bez przerwy wzrost ilości: spółdzielni, sieci punktów sprzedaży jak również liczby warsztatów i fabryk spółdzielczych.

Sukcesy spółdzielczości we wszystkich dziedzinach życia gospodarczego nie mogą przesłonić faktu, iż zarówno poziom organizacyjny, jak też planowość działania oraz — co najważniejsze — koordynacja pracy ogniw dolowych i wyższych, pozostawia dużo do życzenia.

Dotychczasowy system organizacyjny spółdzielczości pozostawiał Związkowi Rewizyjnemu niedostateczne uprawnienia dla istotnej kontroli i kierowania działalnością spółdzielni dolowych. Dokonywane kontrole, mimo ich niewątpliwie pozytywnego charakteru, nie mogły zastąpić kierownictwa wyjątkowo koniecznego w okresie odbudowy i zabudowy całego życia gospodarczego w kraju. Brak było również połączenia funkcji kierowniczych i rewizyjnych w rękach jednego organu, cieszącego się dostatecznym autorytetem.

Braki te odczuwane były we wszystkich dziedzinach spółdzielczości.

Falszywie pojęta autonomia każdej spółdzielni w praktyce utrudniała koordynację ich pracy w ramach zjednoczeń czy centrali spółdzielczych. Również praktyczne powiązanie działalności spółdzielni z działalnością gospodarczego aparatu

państwowego pozostawiało wiele do życzenia.

Wszystkie fakty świadczą niezbicie o tym, iż **spółdzielczość polska dojrzała do gruntownych reform**, które usprawniłyby jej działanie, dały podstawę do rozszerzenia ram działalności i stworzyłyby z niej zwarty i giętki aparat docierający do najniższych ogniw gospodarczych zdolny do wykonania **skomplikowanych zadań gospodarki planowej w Polsce**.

Tym wymaganiom czynią zadość złożone przez Rząd do łaski marszałkowskiej projekty ustaw o **Centralnym Związku Spółdzielczym i centralach spółdzielni**, oraz o **centralach państwowo - spółdzielczych**.

Zgodnie z tymi projektami, zamiast dotychczasowego Związku Rewizyjnego Spółdzielni RP tworzy się **Centralny Związek Spółdzielczy**. Na czele Związku stoją Rada Naczelna i Zarząd.

Niezwykle ważnym punktem nowej ustawy jest powołanie do życia **instytucji centrali spółdzielni**. Każda spółdzielnia musi należeć do właściwej centrali. Przepis ten tworzy zatem organ zdolny nie tylko do formalnego kontrolowania dolowych spółdzielni, lecz również do kierowania

waniami tymi spółdzielniami i okazywania im pomocy.

Centrale Spółdzielni oraz naczelne władze Związku Spółdzielczego, a więc Rada Naczelna i Zarząd otrzymują **uprawnienia konieczne do kierowania poszczególne spółdzielni**. W szczególności mogą one usuwać członków Zarządu Spółdzielni, jeśli ich działalność przynosi szkodę gospodarce narodowej, lub też, jeśli nie wypełniają poruczonej sobie obowiązków.

Daje to możliwość usuwania z aparatu spółdzielczego ludzi nieodpowiednich i szkodliwych, którzy wi-

dzą w spółdzielczości tylko źródło łatwego zysku.

Projekt nowej ustawy przewiduje **nowy ustrój spółdzielczości w Polsce** dostosowany zarówno do zasad spółdzielczych, jak też do nowego układu gospodarczego.

Olbryzmy rozrost spółdzielczości, jej poważna rola we wszystkich niemal dziedzinach gospodarczych spowodowały **konieczność dokonania tej reformy**. Po wprowadzeniu w życie nowych ram prawnych spółdzielczość uzyskała dalsze, jeszcze bardziej rozległe możliwości rozwoju.

STRUM.

Praktyczne informacje

Zasitek pólógowy przez 12 tygodni

WARSZAWA (PAP). — Zakład Ubezpieczeń Społecznych przystąpił do realizacji noweli do ustawy o ubezpieczeniu społecznym, przyjętej w dniu 28 kwietnia przez Sejm Rzeczypospolitej, przedłużającej okres pobierania zasiłku pólógowego do 12 tygodni. Ustawa ta wprowadzona będzie przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych w życie w ten sposób, że każda pracownica będzie miała prawo wykorzystania 2 tygodni odpoczynku przed porodem, a 8 — po urodzeniu dziecka.

Wykorzystanie pozostałych 2 tygodni przysługuje w zależności od potrzeb indywidualnych, bądź w okresie poprzedzającym rozwiązanie, bądź też po jego odbyciu. Do świadków udzielanych dotychczas przez ubezpieczenia społeczne w ramach akcji opieki nad matką i dzieckiem przybywa również obecnie wydatnie zwiększony zasiłek chorobowy. Zasiłek ten wraz z zasiłkiem rodzinnym będzie stanowił istotną pomoc materialną dla rodzin pracowników.

Rozdawnictwo wyprawek dziecięcych

Centrala Zaopatrywania Instytucji Ubezpieczeń Społecznych rozpoczęła już wysyłkę wyprawek niemowlęcych do poszczególnych Ubezpieczalni Społecznych. W najbliższych dniach zatem ubezpieczalnie ogłoszą na swoich terenach termin i sposób rozpoczęcia rozdawnictwa wyprawek matkom w 8-tym miesiącu ciąży. Wyprawki wydaje się dla tych wszystkich dzieci, na które z chwilą urodzenia przysługuje zasiłek rodzinny.

Rozdawnictwo wyprawek za pośred-

nictwem ubezpieczalni obejmie również pracowników etatowych PKP, którzy będą je otrzymywać we właściwych terenowo ubezpieczalniach społecznych.

Dla dzieci, urodzonych w czasie między 1 stycznia br. a terminem rozpoczęcia rozdawnictwa, na które nie pobrano wyprawki w IV kwartale 1947 r., ubezpieczalnie społeczne wypracują równowartość w gotówce w kwocie zł 3.800, zamiast wyprawki.

Lada dzień ceny jarzyn, spadną

Jeśli w najbliższych dniach spadną dalsze deszcze, będziemy mieli znakomite urodzaje na młode warzywa — informuje przewodniczący Polskiego Związku Ogrodniczego, Girdwoyn Perpektyw są doskonale, fala przy mrozkach wyrządzą bowiem niewielkie szkody w jarzynach, osłabia tylko kapuste i pomidory, które nieco przysiółki. Jesteśmy tak dobrej myśli co do zbiorów, że już przygotowujemy się do eksportu, zwłaszcza cebuli. Na zakontraktowanych 1.500 ha wyprodukujemy 15 tys. ton cebuli, która wraz z 10 tys. cebuli, zaku-

pionej na wolnym rynku, wyeksportujemy do Anglii. Będzie to eksport pięć razy większy niż w ub. roku. Eksportować będziemy również pulpe, t.j. owoce w beczkach, zakonserwowane na krótko kwasem siarkowym. Głównie pójdą do Anglii truskawki, maliny i czarne porzeczki, których urodzaj powinien być bardzo dobry.

Dochadza nas częste skargi na wygórowane ceny rzodkiewek, sałaty i innych nowalijek. Ceny są dlatego wysokie, że jarzyny te pochodzą ze szklarni i inspektów, ale lada dzień, bo już 15 maja będziemy mieli gruntowe i wtedy ceny wszystkich młodych jarzyn spadną na łeb na szyję.

O zapasy starych jarzyn nie potrzebujemy się martwić, starczy ich do nowych zbiorów. Kapusty jest nawet za dużo.

ROZMAWIAMY z CZYTELNIKAMI

Odpowiedzi na zapytania

Rafał Śladek z Wrocławia. — Specjalnej Akademii Chorób Tropicznych w Polsce nie posiadamy, natomiast przy Akademii Lekarskiej w Gdańsku istnieje Instytut Medycyny Tropicznej, którego kierownikiem i wykładowcą jest prof. Jerzy Morzycki. Warunki przyjęcia są takie same, jak na Wydział Medycyny każdego z Uniwersytetów. Radzimy o szczegóły zwrócić się listownie bezpośrednio do Instytutu w Gdańsku.

S. Chiller z Wrocławia. — Do kształcących kursy księgowości, uwzględniające system t.zw. księgowości przybitkowej, która Pana szczególnie interesuje, prowadzi we Wrocławiu Liceum Spółdzielcze przy ul. Worella. Radzimy zwrócić się tam bezpośrednio o szczegółowe informacje.

H.O. z Wrocławia. — Sprawę nieodpowiedniego załatwiania chorób przed dentystyką Ubezpieczalni dr. W. radzimy skierować w formie zażalenia bądź do władz Ubezpieczalni Społecznej we Wrocławiu, bądź do Izby Lekarsko - Dentystycznej, której jedynie mogą ingerować i osądzić.

Do ogłaszania na łamach prasy sprawa ta, jako zupełnie osobista, nie nadaje się.

Igor Sikorski z Wrocławia. — W sprawie Oficerskiej Szkoły Lotniczej może udzielić informacji w sposób najbardziej wyczerpujący Wydział Szkolnictwa Wojskowego Ministerstwa Obrony Narodowej w Warszawie przy Al. Niepodległości. Najlepiej jest napisać tam bezpośrednio, zapytując o wymagane kwalifikacje i warunki oraz terminy przyjęć.

Piotr Cybulski ze Świdnicy-Słaskiej. — Niestety, pismo codzienne nie może się trudnić pośrednictwem pracy. W Pana wypadku należy złożyć podanie i życiorys w Urzędzie Zatrudnienia, bądź w Świdnicy, bądź też we Wrocławiu przy ulicy Cybulskiego 20.

Zapozrobowanie na fachowców-mechaników jest ogromne, toteż bez wątpienia przy Pańskich kwalifikacjach i wielostronnej praktyce Urząd natychmiast przydzieli Panu odpowiednią pracę. Wiele fabryk przyjmujących pracowników przydziela mieszkania tak, że i ta sprawa da się rozwiązać pomyślnie.

Brązownicy czy wazelinarze?

Gdy nieśmiertelny Boy-Zelenki wydał swego czasu walkę „brązownikom” postaci historycznych i mniej historycznych, popasyła się na jego głowę gromy oburzenia ze strony gorliwych obrońców narodowych świętości, którzy za świętości przywykli to tylko uważać, co jest skamieniałe i niemyślnie przypomniała żywego człowieka. Nasz mędrzec miał wprawdzie i zwolenników, lecz widocznie zbyt mało, skoro wykopane przez niego „brązownictwo” zdobno przetrwało na wieloletni okres wielkiego przemian, jak ostatnia wojna i epokowa bezkrawna rewolucja społeczna, która kraj nasz przeżyła.

Jesteśmy widocznie mimo wszystko tak zatwardziałymi konserwatystami, że każda prawdziwa, czy urojona wielkość pragniemy zakonserwować w marmurze petyzmu, czy i holdu lub bodaj piśnawego słona — dla potymności. Z drugiej strony — tęskno ci tak potężna, że nawet przelotnie, a nieco eksponowane jedności podnosimy na piedestał wielkości, wznawiając w samych sobie i w nich, że zastępują na to, by ich konserwować i konsekrować.

Bo spojrzmy: Już nie postacie historyczne zaklina się w marmur i sadza na pomniku, ale żywych, obok nas samochodami jeżdżących ludzi, którzy się czują najlepszymi człowiekiem i zdradzają bynajmniej nie pomnikowe, lecz ciekawie ludzkie słoności.

W urzędzie, na zebraniu, na wiece, w gazecie — nigdzie nie widzimy zwyciężczych, żywych ludzi, ale samych zasłużonych, najzwyklejszych, ofiarnych samozapartych, wielkich i idealistycznych. Wszystko co robią — to epokowe i o historycznym znaczeniu, wszystko co mówią — to słowa o nieprzemijającej wartości, które no tuje się cennie i skwapliwie, chociaż dzieł jeden do drugich podobne jak dwie kropki wody.

A wokół tych jednostek zasłużonych, wybitnych i pozbawionych wszelkich ludzkich ułomności, gromi dzi się tłum z uwielbieniem patrzy, mówiąc im, na swój sposób wielkich w mniejszej skali, podobających się lekliwie i z gorączką wzrociem, byle z tą „prawdziwą” wielkością, choć słówko zamienić, byle choć raz szczerze w dostojne ucho „panie prezesie”, „naczelniku”, „starosto”;

„dyrektorsze”, „pośle” i „mleć tę pewnością, że choć raz „raczył spojrzeć”, a nawet, że może... zapamiętał.

Brązownicy szaleją. W zwykłego, zdrowego człowieka, palnogo za let i wad, który chce żyć, jak każdy inny śmiertelnik, — z chwilą, gdy powierzone mu wyższe i odpowiedzialnie stanowisko — wzmawiają natychmiast ciekawie nadludzkie, jak przed obłazem zapalają przed nim kadzidła i pęty kadzą, aż woń pochlebstwa, do prowadzi go do nieprzytomności, aż zatraci poczucie rzeczywistości i uwiery w swoją niezwykłość i epokowość.

I wtedy jest już pomnikiem. Jak pomnik — głuchy i nieczuły na wszy ślisko co go otacza. Jak pomnik — na dęty własną próżnością i wyrastający pęchą ponad otoczenie, jak pomnik — tępy i jak pomnik — nieważny na swym piedestale, z którego nie zdoła go zepchnąć żadna siła z wyjątkiem... Komisji Specjalnej.

Stracony człowiek. A dobrze się za powiada! Dlatego właśnie powierzono mu poważne stanowisko. Byby niewątpliwie wiele dobrego z udziałem, gdyby mu otoczenie pozwoliło zostać człowiekiem, gdyby go nie sadzano gwałtem na cokole. Gdyby nie brązownicy.

I niemniej od nich jest groźne, bo z żywych, krwią pulsujących jednostek. Ludzi z sercem — czyni martwie, napuszone i obojętne na wszystko pomniki. Pomniki ludzkiej głupoty i małostki.

Pomnik wyprodukowany przez brązowników nie mówi, ale przemawia, nie pracuje — lecz działa, nie ciszy się — lecz wyraża zdziwienie, nie wymyśla — lecz wyraża oburzenie, nie chodzi — lecz podąża, nie łbawi się — lecz raczy obejmować potektorat nad zabawą, prawdopodobnie również nie kocha, nie je, nie pije, nie chodzi do ubikacji, bo przecież pomnikowi to „nie wypada”.

Na którego uzależnił się brązownicy — nie ulęgił im i pozostał człowiekiem. Na to może sobie pozwolić tylko jeden noska naprawde nieprzeciętna.

Inni ulegają. I dlatego zapewne nie opowają, gdy otoczenie adoruje ich przesadnie i oklaskuje te same fraze sły, wygłaszane przy każdej okazji, gdy pompatyczna beczyność nazywa owoceńm działaniem, gdy zaprasza, aby raczyli zaszczyścić swą obecnością, zagać, poinformować, albo wzięć udział. Nie drwią się nawet, gdy im ktoś bije brawo, chociaż nie ma za co. Może nie wiedzą, jakie są tego pobudki.

W piątą rocznicę śmierci Teodora Duracza

Dnia 12 maja mija 5 rocznica bohaterkiej śmierci jednego z najgłębszych bojowników i obrońców proletariatu polskiego — Teodora Duracza.

Nazwisko to nie każdemu jest zna ne, dlatego warto choć w kilku zskicach przedstawić jego życie, zasługi i bohaterką śmierć.

Teodor Duracz był synem powstańca z 1863 roku. Wydział prawnny uniwersytetu ukończył w Charkowie, w czasie wielkiej rewolucji rosyjskiej jest wybrany przez robotników sędzią ludowym. Gdy Polska odzyskała niepodległość, Duracz powraca do kraju, by poświęcić się adwokataturze.

Od tej chwili nie ma procesu przeciwkiw członkowi partii robotniczych, by Duracz nie występował w charakterze obrońcy. W ciągu 20 lat występuje on w tysiącach procesów, broni chłopów, którzy walczą o realizację reformy rolnej, broni strajkujących robotników, obnaża całą ohydę metod śledczych, piętnuje pro wokacje, kompromitacje konfidentów i szpicli. Niejednokrotnie udaje mu się ocalić ludzi od szubienicy.

Arestowanym ułatwiał kontakt z ich rodzinami, niósł słowa pociechy. Był wzorem niezależnego adwokata, był symbolem bojownika o wolność ludu pracującego. Dzięki swojej niezłomnej postawie zjednał sobie głęboki szacunek nawet u swoich wrogów. Nie powiodły się próby skramienia Duracza z listy adwokatów i próby wysiedlenia go z Polski. Przeciwno temu zaproszostawili jednomyślnie polskie masy robotnicze.

Duracz był odwieczny przez najwybitniejszych postępowych adwokatów i myślicieli z całej Europy.

W czasie okupacji pracował on czynnie w konspiracji, pisywał artykuły do prasy podziemnej, był członkiem podziemnej Partii Robotniczej. Arestowany w początkach roku 1943, pomimo nie dających się opisać męczarni i katuszy śpiaczych hitlerowskich, nie zdradza nikogo i ginie męczeńską śmiercią na Pawiaku w Warszawie dnia 12 maja tegoż roku.

Milion żarówek w wolnej sprzedaży

WARSZAWA. — Uruchomienie w kwietniu nowej fabryki żarówek „L. 3” w Warszawie pozwoliło znacznie zwiększyć sprzedaż wolno rynkowa. Począwszy od 10 maja Centrala Handlowa Przemysłu Elektrycznego rzuciła na rynek brawoj około miliona żarówek z wolnej produkcji. Będzie to druga tego rodzaju akcja, po pierwszym okresie wolnej sprzedaży na początku marca r.b. Sprzedawane będą żarówki 40-50 wate, odznaczające się wysoką jakością.

na którym przemawiał bardzo mętnie pewien już „ubrawzony” i dlatego zapewne bardzo napuszony jegomość, posyłał taką rozmowę dwóch wychodzących panów:

— Ależ ten kretyn głęził! W kółko to samo i bez żadnego sensu. Aż mnie skręcało. Przecież to już dzisiaj rano się stylizował... Aż się trochę zarżemaliśmy, bo już nie mogliem wytrzymać. To ci piła!

— He - he! — zaśmiał się jego towarzyszy, — teraz tak mówisz, a na sali najgłośniej bilesz mu brawo i na wiel potem przeciakał się do niego, żeby mu pogratulował tak genialnego przemówienia. Sam przecież słyszałam.

— No bo wypada! Taki facet może się bardzo przydać! Ale pomnikowicy mówią, że nie sły szal. Siął właśnie z głową podniesioną do góry, z błogim uśmiechem samowielbił na twarzy, otoczony ciżbą takich samych jak tamci dwaj... brązowników.

Zrobiło mi się smutno. I pomyślałem, że czas najwyższy, aby po akcji „B” przeprowadzić jakąś akcję „B”. Zastosować jakieś radykalne środki, które by wyłczyły społeczeństwo z hipokrytycznego Husosstwa, a „ubrawzonych” spędyli z cokołów na ziemię, między ludzi żywych. Bo nie kukły, ale żywi są nam potrzebni.

WŁADYSŁAW TRACZ

Gdzie się plectota chodzi

„Musimy już upomnieć się publicznie, bo odzwamy krywdę. Mamy w naszej dzielnicy sporo szkół, moc młodzieży ściga tu nawet z daleka na naukę, mamy szpital św. Anny, w naszej dzielnicy mieści się wielki zakład pracy — Gazownia, jest spora fabryka kwasu mlekowego. A tramwaje nie ma; ulice Hubska, Gajowa, Gliniana, Jerzego i wiele, wiele innych są dostępne tylko na plectotę i to po przejsciu kilku kilometrów.”

A dalej znajdujemy w piśmie naszych czytelników takie uwagi: „Jest tu kilka obwodów administracyjnych nieruchomości, mieszka wylotycznia rzęsa mieszkańców. Są jeszcze domy, które przy niewielkim stosunkowo remoncie nadają się na zamieszkanie. Leżą na jezdnii gotowe szyć i czekają tak, jak czekały w całym Wrocławiu. Uruchomienie linii wymaga tylko założenia górnych przewodów dla prądu, tak jak to było w całym mieście.”

Czytelnicy dowodzą, że błędem było zastawienie tego obwodu Wrocławia w zamknięciu, bo przekonano się już orzeczeń, że doprowadzenie tramwaju dla każdego dojazdowego nie tylko o względy na wygodę mieszkańców, ale również dlatego, że szkielet osiedlenia się ludzi było najlepszym (jesli nie jedynym) zabezpieczeniem obiektów budowlanych.

SULEK

Notatnik wrocławski

...Wśród gruzów przy ul. Gajowickiej wyremontowano i uprzątnięto z gruzów fabrykę do produkcji konserw. Nośi ona nazwę: Państwowa Przetwórcza Mięsa Nr. 50. Ponadto przewiduje się w przyszłości produkcję bekonów i wędlin. Zdolność produkcyjna fabryki wynosi: 5 ton konserw 5 ton bekonów i 1 tonę wędlin na 1 dzień.

...50 restauracji wybrano we Wrocławiu jako nadające się do obsługi wędni gości Wystawy przy czym obowiązuje się, że będą one wydawane dziennie 15 000 obiadów. Prócz tego zamierzane będą kuchnie polowe, wyjątkowo obiadu jednodniowego dla 6 tys. osób. Reszta przyjeźdźców mają obsługiwać szlaki 15 tys. obiadów.

...Wszystkie seryny wzięły po dawnemu z fabryk, choć już tyle razy przono, aby im jakieś flumiki przynajmniej pozakładano. Jest rzeczą charakterystyczną że mimo upływu 3 lat od końca wojny — serys seryny do tej pory fatalnie działa na ludzi nerwowych.

...Zaczął działalność w naszym mieście Teatr Muzyczny, zawiązywał gościny w sali Teatru Lalki i Aktora. Obecnie grana jest „Rokoszona dziewczyna”. Role główne kreują: Wanda Pawlikowska pierwszoplanowa operetki krakowskiej, Jerzy Gólfart, tenor operetkowy, Edward Waswa, wiodłowska krakowska i Jan Winiarski — komik. Baletem kieruje Z. Zedyk, orkiestra — A. Cichon.

...Dolnośląska Izba Skarbowa dobra oba o wpływy podatkowe i zamija pod tym względem szóstę miejsc w Polsce (podskibi bezpodatności). Za to w opłatach akcyzowych Izba wybiła się na drugie miejsce.

...Wielki gmach o 300 pokojach zabrany niebawem Izba Skarbowa we Wrocławiu, ale, niestety w dzielnicy odległej, bo za południowym, pustynnym pasem gruzów. Przeniesiony tużemcy się tym, że w tej chwili personel Izby liczy już 1500 osób, a Izba podlega 40 urzędom skarbowym i 25 rejonów kontroli akcyzowej. W 1945 zaczęto pracę personelem złożonym z 8 urzędników.

...Wielka próba opery „Elis” odbędzie się dziś o godz. 17.30. Wszyscy członkowie Opery Robotniczej muszą się stawić, a zakłady pracy proszone są o nieczynienie trudności.

...Tow. Polsko — Angielskie zaczęło we Wrocławiu działalność. Oficjalna inauguracja przebiegała w polonazie z odczytem, zapowiedziana jest na najbliższą przyszłość. Zapisy na członków przyjmowane są w Zakładzie Biologii Angielskiej (Stawca 49).

...Balet Patkowskiego wystąpił z przedstawieniem dla świata pracy 15 maja o godz. 19-tej w sali Teatru Popularnego. Orkiestra dyrygowana będzie dr. Wikomarski. Bilety w cenie 20 do 130 zł do nabycia w OKZZ (ul. Koł 130).

...Zarząd Tow. Krajoznawczego ukonstytuował się, jak następuje: prezes — T. Zaluski, wiceprezes — prof.

Pod okiem »błyskawicznego inżyniera«

Szybki montaż Pawilonu Przemysłowego

Inżynierowie i twórcy Wystawy Ziem Odzyskanych stoją się coraz popularniejsi we Wrocławiu. Miasto żyje już dziś problemami przedwystawowymi i interesuje się żywo przebiegiem prac. Znaną są powszechnie nazwiska komisarza Wystawy wiceministra Kościńskiego, jego zastępcy komisarza inż. Kuli, naczelnego inżyniera Wystawy inż. arch. Porębowicza, kierownika artystycznego inż. Hryniewieckiego, »błyskawicznego inżyniera« Miszułowicza, kierownika prac przy Wystawie Problemowej inż. Kokozowa, inżyniera Wrocławia» Ptaszyckiego i in. Widzimy ich wysiłek, tempo ich pracy.

Przejeżdżając w nocy obok terenów wystawowych obserwujemy gorączkową pracę robotników i techników przy montażu Pawilonu Przemysłowego, który jest dziełem »błyskawicznego inżyniera« Miszułowicza, osobistości znanej dziś w całej Polsce. Inż. Miszułowicz, który przybywa dziś do Wrocławia, zastosował nawiąskros nowoczesne, wręcz rewolucyjne metody budowlane, dzięki czemu Pawilon, stanowią-

cy wielką nowoczesną halę fabryczną, w której znajdzie pomieszczenie 40 maszyn w pełnym ruchu, będzie podobno gotów już na 5 czerwca. Obecnie zwozi się konstrukcje metalowe, wykonane przez Mostal. Na wielkim placu między Pawilonem a Halą Ludową przygotowuje się już do cementowania teren, gdzie staną ekspozycje ciężkiego przemysłu. Zaczyna one nadchodzić już w pierwszej połowie czerwca. Na środku placu między wejściem a Halą Ludową czyni się przygotowania do wzniesienia 103 metrowej iglicy. Pawilon 4 kopuł jest już prawie gotowy i dziś przybywają z Warszawy inż. Inżynierowie i inż. Grabowski, którzy zajmują się urządzeniem sal przeznaczonych na problem Odry i Portów. W najbliższych dniach będą przybywać inżynierowie i

architekci zajmujący się dalszymi częściami wystawy problemowej.

Pawilon Rolnictwa i Wyżywienia jest już wewnątrz wykończony i w dniu 18 maja przybywają jego ekspozycje.

Na terenie Wystawy znajduje się ekspozycja Centrali Handlowej Materiałów Budowlanych, która przyjmuje zamówienia na wszelkie materiały budowlane, dostarczane samochodami ciężarowymi w ciągu 24 godzin.

Tereny wystawowe przedstawiają się jak jedno mrowisko. Pracuje już 800 wykwalifikowanych robotników. Znajdują się tu silna »grupa warszawska« zajęta pod komendą zastępcy inż. Miszułowicza inż. Szreja. Są to doskonali fachowcy.

Roboty cementowe dla Pawilonu Przemysłowego przeprowadza się na terenie Wystawy B. Tu już wra pracą przy pawilonie »Spolem«. Zgłosiła się też nowa grupa wystawców z Centralą Tekstylną na czelu. Pracami na terenie Wystawy B kieruje inż. Szafran.

Wystawa »C« — to domena przede wszystkim inż. Ptaszyckiego, który konsekwentnie od wielu miesięcy przygotowuje wrocławian do roli gospodarzy naszego miasta w czasie Wystawy.

Burza
W dniu wczorajszym nadal utrzymywała się dość wysoka temperatura (25 stopni), choć naraźnie dał się odczuwać chłód. Fronty burzowe dały wczoraj nie co większe opady deszczowe. Jedną z burz pod wieczór przszła pod Wrocławiem.

Lekarze rentgenolodzy z całej Polski obradują w dn. 13 i 14 maja we Wrocławiu

(2) We czwartek, dn. 13 maja o godz. 10-tej w sali wykładowej Kliniki Chirurgicznej Uniwersytetu Wrocławskiego przy ul. Curie — Skłodowskiej rozpoczęła dwudniowe obrady Ogólnopolski Zjazd Towarzystwa Rentgenologicznego. Jest to już 16-te roczne obrady będą miały charakter sesje naukowej. Wezmą w nim udział profesoriae wszystkich katedr rentgenologii Uniwersytetów w Polsce oraz lekarze specjaliści w tej dziedzinie. Ogółem obradować będzie po nad 100 lekarzy.

Skiłodowską. Jednakże już dzisiaj klinika ta będzie mogła udzielić gościnny uczestnikom Zjazdu. Emzet.

Wystawa Emila Krchy (Wrażenia z wernisazu)

Wernisaz wystawy zbiorowej prac Emila Krchy, stał się swego rodzaju rewelacją artystyczną, jakkolwiek już z dawnych wystaw znaliśmy wysoki poziom prac artysty. Rewelacją zainteressowanie się wystawą tak władz jak i sfer naukowych literackich, młodzieży artystycznej oraz szerokiego kręgu miłośników Sztuki.

W salach wystawowych titik dotychczas we Wrocławiu nie spotykamy. Wśród zebranych widzimy wicewojewodę mgr Palamarczyka, naczw. wojew. wydz. Kultury i Sztuki inż. Poręjkę, prorektorową p. Wysłouchową, prezesa S. D. męra Varenkę, ze sfer literackich W. Żukowskiego, z Instytutu Śląskiego, dr. Wrozecka, ks. profesorów Śledzińskiego i Makłowicza z Kuratorium wia Wasowicza-Plastyków r. ezantęzie prezes Związku E. Geppert, który serdecznie przemówił do artysty, podnosząc wysoki walor artystyczny wystawionych prac i podkreślając oryginalność jego indywidualnej wizji artystycznej. Wyrazem spontanicznego niejakiego uznania dla wielu prac artysty są po przypinane do ram obrazów kwiaty. Wrocław po raz pierwszy przyjmuje kwiatami swoje artysty, które tworzy tu jako jeden z pierwszych od 1945 r.

Biegła maszyna i goniec z rowerem

potrzebni natychmiast
Biuro Propagandy Wystawy Z.O.
Plac Solny 1 III p. pokój Nr. 21

Poniedziałek u literatów

Poezja Pierzchały i Urganca

Wieczór autorski dwóch młodych poetów, który odbył się na ostatnim Poniedziałku Literackim, zapoznał zebranych gości z dalszą linią rozwoju talentu poetycznego, znanego już z poprzednich kilku wieczorów Jana Pierzchały i twórczością jednego z najmłodszych poetów środowiska wrocławskiego — Tadeusza Urganca.

Dotychczasowa twórczość Pierzchały da się podzielić na dwa wyraźne okresy. W pierwszym z nich młody poeta ogranicza się prawie wyłącznie do opiewania trudu śląskich robotników. Ułubionym jego tematem jest codzienna, twarzą i niewydzielną praca. Sposób piewania Pierzchały można by nazwać wierszowaną formą jednego z krytyków — »Nie upoecińska rzeczy wstępl, lecz urzęczywiania poezje.«

Obecnie Pierzchała zaczyna nieco rozszerzać zakres tematyki wierszy, pozostając nadal wiernym swemu stylowi — nieskompilowanemu i mocnemu, którego najistotniejszą cechą jest trąbny dobór gorących słów. Młody, bo zaledwie 23-letni Tadeusz Urganz, urodzony w Szczytnie, zaczął pisać podczas wojny. W jego początkowych utworach można się dopatrzyć wyraźnego wpływu Przybosa, najnowszego zaś wiersze wkażują, że młody poeta szuka obecnie wzorów u Maiakowskiego. Styl poezji Urganca, może mniej indywidualny, niż Pierzchały, cechuje poet i duża obrażowość. (g-e)

Klinika rentgenologiczna Uniwersytetu Wrocławskiego nie jest jeszcze całkowicie odtworzona. Otwarcie jej nastąpi prawdopodobnie dopiero w czerwcu, podczas uroczystości 50-lecia odkrycia radu przez Curie

Cudem uniknął śmierci
Szczęgoly wypadku przy ul. Sienkiewicza

Podawaliśmy już wiadomość o ocaleniu 26-letniego Stanisława Niedziałki (ul. Nowowiejska 90), przyspane gruzem i wypalonym domu przy ul. Sienkiewicza. Szczęgoly tego wypadku są niezwykle.

W czasie odrywania rury gazowej zarwado się sklepienie na parterze i Niedziałka wpadł do piwnicy zasypany gruzami, ale tak szczęśliwie, że niezaspnana głowa tkwila w okienku piwnicznym.

Na krzyk nieszczęśliwego nadbiepnie przebiegnęli, którzy zaalarmowali M. O. i Komis. Miejską Zawodową Straż Pożarną i zatrzymali przejeżdżającą wówczas karetka Pogotowia Ratunkowego PCK.

Strażcy, lekarz i sanitariusz Pogotowia, nie zważając na grożącą zawaleniem się silnie wygięta ścianę 4-metrowego dmu, pracowali wspólnie nad uratowaniem uwieszonego pod gruzami, co trwało niemal godzinę. Zaspnaniem stosowano zaspiarki z kołnocy.

Po wydobyciu Niedziałki okazało się, że nie odniósł on żadnych poważniejszych obrażeń. Po odwiezieniu do domu, wybiegł on z karetki i już sam pobiegł do mieszkania na 4-te piętro.

Tragiczna śmierć motocyklisty

(K-) Na Rynku, u zbiegu ul. Wita Stwosza, nastąpiło zderzenie samochodu z motocyklem na którym jechał Waclaw Wesoly (ul. Barlickiego 33 m. 5). Kierownik handlowy Powszechnego Spółdzielni Handlowej, wraz z kolegą na tylnym siedzeniu. Wstętk zderzenia Wesoly doznał pęknięcia podstawy czeski, złamania

Emil Krcha pokazał swój dwudzieoletni dorobek artystyczny od r. 1927 do 1947. Wystawa ma więc charakter retrospektywny i pozwala osądzić linię rozwoju tej zastanawiającej twórczości i drogę artysty do własnego wyrazu plastycznego. Drogę zmusną wśród rozgardała nowonkarsza w różnorodnych modnych »izmów« w tym okresie. E. Krcha nie uległ tak zwodniczej i modnej francuszczyźnie, jakkolwiek spędził dłuższy okres w Paryżu, a to może dlatego, że swoje pierwsze kroki twórca związał z ludowym prymitywem, tak wyraźnym w obrazach początkowego okresu (Wierczerza Pańska, Góralekka muzyka). Jest to okres pierwszy, wedle podziału artysty do r. 1930. Drugi do r. 1936 — to parysty w czasie którego artysta piknie studował tajemnicze kalarystyki starych witraży francuskich oraz wielkich Flamandów i Holendrów i stał też ta głębia intensywności ciemnego koloru w większości jego prac olejnych. Dalej okres tzw. krzemieniecki do r. 1939, okres krystalizacji własnej wizji. Wreszcie okres okupacji i wrocławski po r. 1947.

E. Krcha jest przede wszystkim kolorysta o własnym indywidualnym kolorystyce, nasyconym kolorystyce ze specjalną akcentnością do czerwieni, brązów, wśród których widzimy świetliste i intensywne plamy niebieskie, żółte i zielone. Specjalnej uwagi i analizy wymagają piane rytmy i charakterystyczne w budowie układy kompozycyjne prac.

Większą zapewne też uwagę zwrócił przepiękna kolekcja akwarel o charakterystycznej zwrotności, lekkości i subtelności kolorystycznej. Zastanawiającym zjawiskiem, zwłaszcza dziś, w okresie dynamizmu pracy, jest walcjory w kompozycje obrazów E. Krchy człowiek pracujący (»Praczi podolekcie«, »Praczi w Chartres« czy »Przy budowie«).

M. O. III Komisarz prowadzi do chodzenia.

RADIO

CZWARTEK, 13-go maja 1948 r.
 6,00 Sygnal czasu, „Kiedy ranne”.
 6,05 Gimn. potanna. 6,15 Wiadom.
 6,20 Zegarynka muz. 6,30 Program
 dnia. 7,00 Sygnal czasu. 7,20 Lekc.
 jęz. ros. 7,35 Zegarynka muz. 8,20
 Inform. ogólnop. 8,25 Skrzynka PKC.
 8,35 Muz. 8,50 Lok. program dnia.
 8,52 Poradnik gospodarstwa domowe
 go. 9,02 Konc. Rekl. 11,57 Sygn. cza
 su i hejnał. 12,04 Muz. operowa. 12,15
 Koncert Ork. P. R. w Krakowie. 12,45
 Chwila muz. 12,50 Poradnik dla wsi.
 13,00 D. c. mdz. operowej. 13,20 Ak
 tualia wrocławskie. 13,45 Młodzież
 muz. przed mikrofonem. 14,00 Konc.
 solistów. 14,20 Spiewamy piosenki.
 aud. muz. 14,50 Aktualia. 14,57 In
 formator Radiol. Przewod. 15,00
 Inform. Polski Pld. 15,15 Aktualia.
 15,25 Muz. operowa. 15,50 Skrzynka
 techn. 16,00 Dziennik. 16,35 Chwila
 Biura Studiów. 16,30 Walka z wro
 giem pracy Nr. 1, pog. 16,35 Badlowy
 poradnik język. 16,50 AUD. TUR-u.
 17,00 Popularne suity Chęciaturiana.
 17,46 RUL — Problem malarstwa na
 rodowego, wykład. 18,00 Dla każdego
 coś miłego. 20,00 Dziennik. 20,50 To
 ruń i Pomorze w dobie Wisnyy Lar
 dowa — odczyt. 21,00 Koncert muz.
 kameralna. 22,10 Dawna muzyka.
 22,45 Konc. zyc. 23,00 Ost. wiadom.
 23,15 Program na dzień nast. 23,30
 Hymn.

Dla kur, gołębi i t. p.

kupisz paszę
w firmie GUZDZIOL S.
 Wrocław, Stalina 91

NOWY TRANSPORT
amerykańskich opon samochodowych

osobowych
po wydatnie znniżonych cenach
 jak również
PASY KLINOWE oraz BATERIE do LATAREK i ANODOWE
„DAIMON“
 poleca
Firma Józef Kossin, Kraków, Bałowego 15a - Tel. 547-99

Wytwórni Sztandarów

Paramentów Kościelnych
 Firmę **JÓZEF ŁOWIŃSKI — Poznań**,
 poleca po cenach konkurencyjnych:
 sztandary partyjne i cechowe. **Wro
 cław, ul. Poniatowskiego 21** (parozł
 nik ul. M. J. Ślajna). Dojazd tram.
 nr. 5.

MEBLE kupię w możliwym stanie;
 biurko, stół zwykły większy — 2 szt.,
 szafę na ubrania szerszą, krzesła —
 10 szt. ew. radio i chodniki 20 — 30
 m, 4 fotale. Wrocław, Szczęśliwa
 nr. 203, m. 4 — Owarcik Mikołaj.
 K 2589

DRZEWO budowlane sosnowe ca
 50 m sześć, i 10 m sześć. debowego
 znajdują się na Pomorzku k/Grudzi
 dza — tanio sprzedam. Wiadomości:
 Wrocław, Szczęśliwa 203, m. 4, Owca
 ric Mikołaj. 4047

MASZYNY do wody sodowej (sator
 400), 50 litrowy, bufetowy — sprze
 dam. Oferty: „Słowo Polskie”. Dzia
 żonów — „Płomień”. K 2541

SAMOCHOŁ „Opel Kadet”, kabriolet
 — sprzedam. Żłobowa 7, m. 6
 (boczna Grabiszyskiej) tramwaj nr.
 4. 4034

SPRZEDAM meble na taras, kuchenn
 e, bibliotekę i inne. Wiadomości: Ry
 nek 4. 4030

DUŻY sklep z magazynem do odsia
 pięcia przy ul. Świerczewskiego.
 Oferty pod „50” do redakcji. 4027

KUPIMY karoserię metalową —
 D.K.W. 4 — Spółdzielnia Owocarska
 — Warszawska, Wrocław, pl. Leg
 nięki 1 — 3. 4004

PLANIMETR — zakupimy. Zakłady
 „Blok”. Wrocław, Grabiszyska 103.
 K 2502

SPRZEDAM logówkę firmy „Bosch”,
 rower transportowy — Kaliszewska
 nr. 38/5. K 2500

SPRZEDAM kompletny jazz. — Wro
 cław, Walecznych 41, m. 3 (602).
 10 — 22. 4050

MASZYNY do wyrobu kitu — kupię
 zaraz. Pośrednictwo wynagrodze.
 Zgłoszenia: „Słowo Polskie” pod
 „Płomień”. 4057

ROWER męski — sprzedam. — Curie
 Skłodowskiej 87, m. 3 (oficyna) — po
 południu. 4061

ZGUBIŁ KRAJOWE
ZGUBIŁO kartę rejestracyjną na
 RUKU — Piotrków — Raczynski Sta
 nisław. 4054

ZGUBIŁO zaświadczenie rejestracji
 RUKU — Wieluń na nazwisko Stefan
 Hadryś. 4050

SKRADZONO dokumenty: oświadek
 zameldowania, kartę RUKU, legityma
 cję na nazwisko Wiktor Moździerz.
 4048

ZAGUBIŁO oświadek zameldowania
 przy ul. Koszyńskiej 32, na nazwi
 sko Belec Maria. 4040

ZAGUBIŁO wszystkie dokumenty
 oraz oświadek zameldowania na nazwi
 sko Urbanik Tadeusz. 4030

SKRADZONO legitymację Ubezpie
 czenia Społecznej i Związku Spółdziel
 czego inż. Patraszewski Dominik.
 4096

SKRADZONO kartę RUKU wydaną
 przez RUKU — Wieluń, oświadek zamel
 dowania, legitymację Związków Za
 wodowych, kartę tramwajową, zaś
 wiadczenie pracy na nazwisko Owca
 rek Leon, Ożarów, gmina Skomlin,
 powiat Wieluń. 4026

SKRADZONO kartę rejestracyjną
 RUKU leg. Ubezp. Społ. oświadek zamel
 dowania, kartę rozpoznawczą, akt
 ślubu (kościelny), metrykę urodze
 nia, zaświadczenie moralności, ord
 er na mieszkanie, zaświadczenie
 pracy na nazwisko Dmuchański Adam.
 4024

ZGUBIŁO zaświadczenie rejestracji
 RUKU na nazwisko Chodyński Jan,
 Oporów. K 2537

ZGUBIŁO legitymację Związku
 Nauczycielskiego — Aljoja Wielogro
 ska. 4099

ZGUBIŁO dowód osobisty na naz
 wisko Gonos Anna, Malonice, Lu
 bia. K 2545

Pijcie wody mineralne

ze wszystkich źródeł
 i uzdrowisk Polski
 Wyłączna sprzedaż wód mineralnych i produktów zdrojo
 wych **Przedsiębiorstwa Państwowego „POLSKIE UZDRO
 WISKA”** na Województwo Wrocławskie
St. Bębrowski
 Wrocław, ul. H. Pobożnego 25
 K 2563

KREM przeciw **AXELA** Apt. J. Gadebuscha
 piegiom **AXELA** w POZNANIU
od 35 lat znany i skuteczny kosmetyk
 K 1123

CYRK! Dzisiaj codziennie o godz. 20.00 **CYRK!**
 na pl. Kromera dojazd 6, 11 **CYRK!**
 reprezentuje program rewelacyjnych atrakcji
w niedzielę i święta
3 przedstawienia 16, 18, 20, 30
 K 2555

Kupujemy BARWNIKI anilinowe
 w każdej ilości
FABRYKA CHEMICZNA „KOLORYT”
 WARSZAWA - PRAGA, Krowia 6/8
 K 2240

DEKORATOR
potrzebny od zaraz

o wysokich kwalifikacjach. Dobre
 wynagrodzenie. Oferty kierowa: Je
 leniogórskie Słowo Polskie pod „Gen
 trala”. K 2513

ZAGUBIŁO kartę rejestracyjną nr.
 8053, wydaną przez RUKU — Nowy
 Targ na nazwisko Szelga Stanisław
 Tam majątek Szczepanów, pow. Świd
 nica. K 2544

ZGUBIŁO kartę rejestracyjną ro
 werową, wydaną przez gminę Piszno
 i legitymację szkolną Krzanak Sta
 nisław, Grodziszcz 04, pow. Świdni
 ca. K 2543

ZGUBIŁO kartę rejestracyjną wy
 daną przez Zarząd Miasta Legnicy
 na nazwisko Bindas Ewa, Legnica.
 K 2547

SKRADZONO kartę rzemieślniczą
 na prowadzenie rzemiosła rzemieł
 nicarskiego na nazwisko Tetzlaff
 Feliks, Legnica. K 2540

ZGUBIŁO dokumenty na nazwisko
 Poniałowski Witold: — leg. służbowa,
 prawo jazdy, leg. Związku Zaw. Prac.
 Spółdz., oświadek zameldowania, po
 twierdzenie zgłoszenia RUKU. Zwrot
 dokumentów za wysoki wynagrodze
 niem pod adres: Jagiellońska 38,
 Spółdzielnia „Las”. 4063

POSAD POSZUKUJA

LABORANT, technik dentystryczny —
 poszukuje pracy. Oferty do sklepu
 ogłoszeń — Stalina 67. K 2559

RUTYNOWANY księgowy, b. rewident
 Związku Rewizyjnego Spółdziel
 ni z wyższym wykształceniem praw
 niczym — poszukuje pracy stałej lub
 dorywczej. Propozycje: „Słowo Pol
 skie” pod „Rutynowany”. 4037

PANIENKA poszukuje pracy biuro
 wej ze znajomością maszynopisma i
 amerykaniki. Zgłoszenia: „Słowo Pol
 skie” pod „Amerykanka”. 4025

CUKIERNIK samodzielny, ciastkarz —
 lodziarz — poszukuje posady, może
 być na wyjazd. Zgłoszenia: „Słowo
 Polskie” pod „Samodzielnym”. 4090

WOLNE POSADY

KASJERKI ze znajomością księgo
 wości — poszukują kwalifikowanego mł
 djarza — poszukują od zaraz do
 wyróżni chemicznej położonej nie
 daleko Wrocławiu. — Miesz
 kanie zapewnione. Oferty: „Słowo
 Polskie”, Wrocław, Kruppicza 18 pod
 „Chemiak”. 3998

POMOCNICA domowa oraz penna
 do dziecka, samodzielnie, kwalifiko
 wana — potrzebna zaraz — Lelewela
 nr. 6, m. 6. 4056

CZELADNIK szewski — potrzebny.
 Zgłoszenia: Rynek 62. 4062

PRZYJMĘ mechanika samochodowa
 go. Zgłoszenia: Stenkiwice 36. 4042

SEKRETARKE przyjmie Przewieś
 Arch. — Budowl. Cr. Górelwicz. —
 Z. Groskopf — Wrocław, Poniatow
 skiego 1. 4085

KIEROWNICZKA ŚWIETLICY ro
 botniczej — potrzebna do firmy bu
 dowlanej J. Brudziński, Wrocław, Cy
 bulskiego 35. Reflektujemy wyłącznie
 na siłę fachową. Posada do objęcia
 natychmiast, warunki pracy do omó
 wienia. 4055

Zjednoczenie Energetyczne Okręgu Dolnośląskiego
Ekspozytura Zarządu
 Wrocław, Plac Powstańców Sl. Nr 5, Ip.
 ogłasza
PRZETARG NIEOGRANICZONY

na wykonanie remontu robót budowlanych i instalacji centr. ogrze
 wania, wodociągowej, kanalizacyjnej i gazowej w budynkach przy ul.
GARWOLIŃSKIEJ 7, 9-11, i przy ul. PULTUSKIEJ 12, 14, 16, 18.
 Blizsze informacje i podkłacki ofertowe można otrzymać w Biurze
 Obsługi Dornów ZEODS., we Wrocławiu, przy ul. Dębowej Nr 1,
 lub w/w Ekspozyturze Zarządu.
 Oferty w zalokowanych kopertach na roboty budowlane i instala
 cyjne oddzielnie bez znaków firmowych składane należy do dnia 24. V.
 48 r. do godziny 9-jej w/w EKSPOZYTURZE ZARZĄDU, po czym nastę
 pi komisyjne otwarcie ofert.
 Do oferty należy dołączyć kwit wydany z Narodowego Banku
 Polskiego, Oddział we Wrocławiu o dokonaniu wpłaty 2% od kwoty
 oferowanej na konto Ekspozytury Zarządu Zjednoczenia Energetycz
 nego Okręgu Dolnośląskiego, lub równoważny list gwarancyjny Ban
 ku.
 Dyrekcja zastrzega sobie prawo dowolnego wyboru oferenta dla
 zlecenia robót w całości, części lub unieważnienia przetargu bez poda
 nia przyczyn i ponoszenia jakichkolwiek odszkodowań.
 Dyrektor Ekspozytury Zarządu
 K 2572 (—) Inż. Dobek

OGŁOSZENIE

Przypominamy, że na podstawie art. 1 ustawy z dnia 21 lutego 1935
 r. o zapobieganiu chorobom zakaźnym i o ich zwalczaniu (Dz. U. R. P.
 Nr 28, poz. 106) w każdym przypadku zachorowania lub śmierci na jed
 ną z wymienionych w art. 2 cyt. ustawy chorób zakaźnych jak również
 w każdym przypadku wzbudziającym podejrzenie co do jednej z tych cho
 rob, istnieje obowiązek niezwłocznego zgłoszenia tego przypadku Zarzą
 dowi Miejskiemu.
 Obowiązek zgłoszenia obciąża w myśl art. 4 ust. 2 cyt. ustawy prze
 da wszystkim:
 1) lekarza badającego chorego,
 2) kierowników zakładów leczniczych lub zapobiegawczych,
 3) felczyerów, położne i inny personel sanitarny o ile lekarza nie wzy
 wano.
 Zgłoszenia należy kierować do Wydziału Zdrowia Z. M. przy ul. No
 wowiejskiej Nr. 36 pokój Nr. 12, gdzie są również do nabycia druki zgło
 szeniowe.
PREZYDENT MIASTA
wiz DYMEK ZDZIŚLAW
WICEPREZYDENT
 K 2578

Zarząd Miejski miasta Strzelina
 (woj. wrocławskie)

OGŁASZA PRZETARG
 na sprzedaż samochodu ciężarowego 5 tonowego. Marka podwozia „Citro
 en”, silnik „Maybach” (100 koni). Ogumienie dobre. Samochód na biegu.
 Wspomniany samochód oglądać można w garażach Miejskiej Straży
 Pożarnej w godzinach od 8-mej do 15-tej.
 Blizszych informacji zasięgać można w biurze Zarządu Miejskiego.
 K 2588 **BURMISTRZ M. STRZELINA**

OGŁOSZENIA DROBNE

HANDLOWE
MEBLE kupno — sprzedaż, Wrocław, ul. św. Wincentego 50 sklep. K 2492
WAPNO w dole sprzedamy tanio. — Wiadomości: Rynek 30, II piętro. K 2493
PRZYJMĘ współnika z gotówką. Branza: przybory szewskie, obuwie i skóry. Interes dobrze prosperujący, ul. Świętego Wincentego 43. Oferty poważne. K 2495
WIOSENNE wytworne drewniczki wwayla hurtowo zaliczeniowo „Bul
 ga”, Kraków, Stradom 5. K 2298

SPRZEDAM Ianz Buldog 45 KM. po
 remoncie, informację w godzinach
 od 18 do 22, Wrocław, Podwórcowa
 7 m. 2. 4005
KUPIĘ kajak 2-miejscowy. Oferty
 do administracji „Słowa Polskiego”
 pod „Składak”. 4053
SPRZEDAM pianino, meble (kanape
 ką, fotale) — Al. Słowackiego 17, II.
 K 2538
SPRZEDAM KAWIARNIĘ — BAR,
 kompletnie urządzone, b. dobrze pro
 sperującą w centrum Gdwał. Zgłosze
 nia osobiste — Gdynia, Świętojańska
 nr. 59, m. 0. K 2538
SPRZEDAM rowery: damski, męski
 oraz dywaniki perskie. Orłowskiego
 nr. 23 (Kozuchów). 4051

SZTANDARY
PARAMENTA KOŚCIELNE
 wykonuje najstarsza fachowa
 firma
K. KĘDZIERSKA
 Poznań
 Ogrodowa 11
 Tel. 96-83
 Niekoral 914
 Nagrodzona
 na PWS
 K 2300

GOSPODINI do prowadzenia domu,
 warunki dobre, natychmiast poszuki
 wana. Wrocław — Zalesia, Karłowi
 cza 38. 4033

POTRZEBNE pakowaczki cukierków
 kwalifikowane sily, tylko pierwszo
 rzędne — Wrocław, Kręta 14. 4029

PRZEDSTAWICIEL do sprzedaży so
 ków, poszukiwany: Oferty: „PAR”
 Poznań, Ratajczaka 7 pod „5116”.
 K 2548

DEKORATOR wystawowego, wyso
 ce kwalifikowanego — poszukuje
 „Solidarność”, Wrocław, Rebus
 Rynek 11/12. K 2552

MASZYNISTKĘ biegłą natychmiast
 zatrudniam. Zgłoszenia: Dyrekcja Wy
 sławy Plac Solny 1, Biuro Propagan
 dy „Ingos”. 4098

LEKARSKIE

LECZNICA psow. dużych zwierząt,
 Wojciecha 115, Ordynacje 8 — 19.
 K 2494

NAUKA

**KORRESPONDENCYJNE KURSY KSIĘ
 GOWOŚCI** Informacje Lublin, skr.
 poczt. 105. K 2282

LOKALE

ZAMIENIĘ mieszkanie 4-pokojowe
 na Krzykach na mniejsze w mieście.
 Oferty: „Słowo Polskie” pod „Krzy
 ki”. 4055

ZAMIENIĘ pokój, kuchnia, łazienka
 Gliwice na także Wrocław. Zgłosze
 nia: „Słowo Polskie” — „Gli” Wro
 cław. 4049

TRZY pokoje z kognifortem — odstą
 pię (Sepolno) — pod „Natchemiami”.
 4058

POSZUKIWANIA RODZIN

POSZUKUJĘ Józefa i Halinki Zajew
 skich z Wina, Kłotydył Kobylańskiej,
 Celiny i Bezi, Chomiek, zagonionych
 w czasie powstania w Warszawie.
 Proszę o wiadomości Wielogórska —
 Oporów, Al. Piastów 57. 4097

RÓZNE

TRANSPORT samochodowy — Trans
 Ekspres, Wrocław, Rynek 15. Tel.
 36-08. K 2427

WARSZTATY samochodowe — Kar
 łowice, ul. Kromera 8/10. Tani — so
 lidny remont, instalacje, lakierowa
 nie samochodów i motocykli. K 2271

LALKI wszelkiego rodzaju oraz wy
 sławowa reperuje i odnawia facho
 wo: Wytwórnia Lalek, Miernicza 25.
 4044

WILCZYCA czarna przybłąkała się.
 Do odebrania: Oporów, Aleja Pia
 stów 67, godzina 17 — 19. 4085

SŁOWO POLSKIE Nr 130 Str. 5

ZYCIE SPORTOWE

Wyciąg o prawo do awansu ligowego trwa

Polonia, Burza, IKS i...?

Po zweryfikowaniu niedzielnych wyników, wśród których nie brak było walkowerów, znamy już trzech mistrzów grup.

Ani Polonii Świdnickiej, ani Burzy (Wrocław), ani IKS-owi nikt już nie odbierze pierwszej ligi.

Jedynie w grupie 3-ciej sprawa jest zupełnie otwarta i równie szanse mają walbrzyski Len, Gaz i Pafawag.

Niedzielny mecz towarzyski między Polonią i Pafawagiem rzucił pierwsze światło na to, jak będzie wyglądała walka końcowa.

Wydaje się nam, że Dolny Śląsk reprezentować będzie w walkach o wejście do ligi albo Burza, albo Polonia Świdnicka, którym uprzykrzy na pewno końcowe rozgrywki coraz lepiej grający IKS.

Piszac o porażce Pafawagu w Świdnicy nie trzeba jednakże o tem zapominać, że spotkanie miało miejsce na bardzo gorącym boisku Polonii i że we Wrocławiu, wynik mógłby być nieco inny.

W najbliższą niedzielę Polonia wyjeżdża do Zrywu Jawor, Burza gościć będzie groźny zespół Victori (Walbrzych). Gaz gra u siebie z „Julia”, Pafawag, jedzie do Zabkowic, a TUR jeleniogórski do Żarowa.

Nowa inwestycja sportowa

która przybliży sportowców do Odry

Sport wrocławski przeżył wczoraj jeszcze jeden radosny dzień. Dzień podniesienia bandery w nowo-wybudowanym Ośrodku Sportów Wodnych Kuratorium Szkolnego Okr. Wrocławskiego.

Przy ul. Na Grobli zebrało się kilkanaście tysięcy entuzjastów sportu wodnego.

Por. Skulski złożył raport kuratorowi Bursie, który przypominał zebrany o znaczeniu Odry, oraz o pieknie sportu wioślarskiego, podkreślając, że sport ten przybliża młodzież wrocławską do naszej rzeki.

Po odpiewaniu „Warszawia, ki”

Sport w kilku wierszach

Nie ma już Grochowa. Bokserzy tego klubu podnieśli ogłoszenie do ZS Gwardia.

„Czarni” — „Hostivar” Praga 21. Spotkanie to odbyło się w hokeju na trawie w Poznaniu.

Kielas wygrał bieg o mistrzostwo Polski na przełaj przed Dzwonkowskim i Czajkowskim.

Milicjanci polscy pokonali Jugosławię w stosunku 11:5, po meczu sto

Tabela dolnośląskiej klasy A przedstawia się następująco:

KLASA A D.O.Z.P.N.			
GRUPA I			
1. Polonia	11	17	31:20
2. Garbarnia	11	13	20:16
3. TUR K.G.	12	13	29:26
4. Odra Wr.	11	11	19:24
5. Bielawianka	11	10	21:23
6. Zryw	11	6	20:25
7. TUR Zięb.	11	6	15:27
GRUPA II			
1. Burza	11	20	26:9
2. Victoria	11	12	30:27
3. Lustrzanka	11	12	20:21
4. KMSS	12	12	17:22
5. Browar	11	11	28:23
6. Wolność	11	11	25:22
7. Barycz	11	5	7:37
GRUPA III			
1. Len Walbrz.	12	14	35:48
2. Pafawag	11	13	27:38
3. Julia B.K.	11	13	24:17
4. CPN Gaz	11	13	16:17
5. TUR Zab.	11	11	24:17
6. TUR Strz.	11	11	28:26
7. Odra N.S.	11	3	18:48
GRUPA IV			
1. I.K.S.	12	17	26:35
2. TUR Jel. G.	11	14	38:18
3. Pionier	11	10	21:25
4. Dzwiazar	11	10	15:22
5. RKS Żarów	11	10	28:38
6. Promień	11	8	26:29
7. TUR Walbrz.	11	7	21:29

i „Roty”, odbyła się piękna defilada lodzi.

Defilowały 22 lodzie wioślarskie, 2 żaglowki szkolne, oraz 2 lodzie gości.

Drugą częścią uroczystości było poświęcenie odremontowanych w ub. roku przez naszą stocznię 2 żagłówek i 4-ech lodzi wycieczkowych.

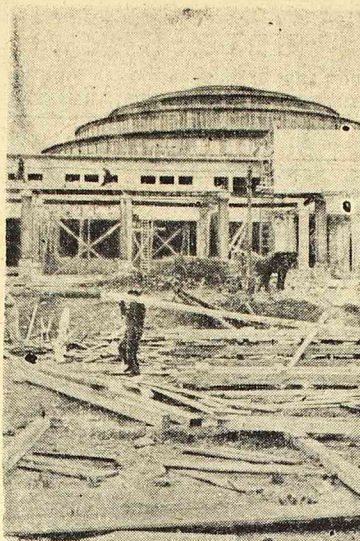
Na zakończenie przy dźwiękach orkiestry wojskowej i kolejowej, młodzież zebrana na uroczystości przeddefilowała jeszcze raz przed przedstawicielami władz szkolnych i sportowych, kuratorem Bursą i dyr. U. W. Kult. Fiz. Skroekim. (ab)

jącym na niezbyt wysokim poziomie. PCH i Piast Gilwice rozegrali mecz tenisowy zakończony wynikiem remisowym.

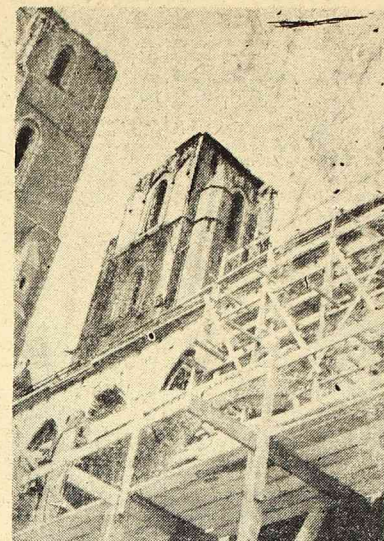
Piast pokonał Zryw Świętochłowice w spotkaniu bokserkim w stosunku 1:1. W spotkaniu tym wygrał faworyt.

Tenisistów Anglii i Francji zremisowali po dwudniowych rozgrywkach na kortach paryskich. Wynik 9:9.

Obiektywem po Wrocławiu

Wre praca koło Hali Ludowej

Za 2 miesiące katedra będzie pod tachim

W łodzi żaglowej przez Atlantyk

NOWY JORK — Trzech Szwedów — nauczyciel Eliasson, malarz Hildebrand i mechanik Wolff — przybyło na łodzi żaglowej długości 7 i pół metra do portu nowojorskiego. Przebyli oni 10 tys. mil od swego miasta rodzinnego Ghontenburg do Nowego Jorku w ciągu 10 tygodni.

Jak oświadczyli żeglarze, najniebezpieczniejszy był ostatni etap podróży, po wyjeździe z Florydy. Natrafili na sztorm na Atlantyku. Fale sięgały 15 metrów wysokości. Wiatr porwał Szwedom główny żagiel.

Żeglarze wróca do ojczyzny statkiem transatlantyckim, jako goście linii szwedzko-amerykańskiej.

CENTRALA Sprzętu Pożarniczego

Sp. z o. o. w ŁOZBI Oddział we Wrocławiu ul. Pułaskiego 81 dostarcza

wszelki sprzęt POŻARNICZY GASNICE oraz naboje do nich. K 2380

Zakłady Leczenia Gruźlicy ZUS w Bukowcu k. Kowar, pow. Jelenia Góra

przyjmą od zaraz elektro-fachowca do automatów telefonicznych, i sieci telefonicznej.

Reflektuje się tylko na silę pierwszo rzędna. Warunki: placu wedle VII — VI gr. upos. ZUS codziennie wyżywienie i mieszkanie. Podania z życiem ryszem wnosić do Dyrekcji Zakładów. K 2549

Przyjmę posadę

KIEROWNIKA finansowego wzgl. samodzielnego KSEGOwego — BLANSISTY we Wrocławiu na dobrych warunkach płacy.

Jestem rutynowanym fachowcem. buchalterem — bilansistą, zaprzysiężonym biegłym w dziedzinie księgowości. Zgłoszenia pod „Biegły” do „Słowa Polskiego”. Wrocław, Krupnicza 40/2

Podziękowanie

Dr. med. KORZENIEWSKIEMU Kazimierzowi, dyrektorowi szpitala powiatowego w Brzegu n./O. — za wyłączenie i nader troskliwą opiekę w czasie ciężkiej choroby ich córki Roman — tą drogą składając wyrazy podziękowania i wdzięczności.

ANDRZEJ I MARIA WAINOWIE 40/1

UWAGA!

Dźwierz Jan repartant z Berlina

zamieszkały obecnie Karpaż, ul. Morawia 234, pow. Jelenia Góra — poszukuje rodziny swej matki. Kto może dać wiadomość o miejscu zamieszkania rodziny Dźwierz? K 2514

POWAŻNE przedsiębiorstwo budowlane POSZUKUJE:

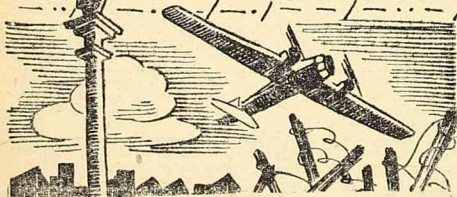
a) KIEROWNIKA administracyjnego i finansowego, obeznanego ze sprawami administracyjnymi, gospodarczymi i księgowością przedsiębiorstw państwowych.
b) MAJSTROW do robót inżynierskich i budowlanych.
Zgłoszenia z życiorysem i podaniem referencji prosimy kierować do „Słowa Polskiego”. Wrocław, Krupnicza nr. 13 pod „Milonia 907”. 40/28

Ekonomista - handlowy

dyplomant SGH Warszawa

z 20-letnią praktyką handlu, Bank Gospodarstwa Krajowego w Warszawie, Ministerstwo Skarbu, Min. Przemysłu i Handlu) — na kierowniczych stanowiskach, przystąpię do posadę z mieszkaniem na Zimnych Odzyskanych. Oferty: Wrocław, Nowowiejska 74, m. 9 — H. Szymanska. 40/45

Warszawa nadaje szuflr...

CZĘŚĆ II

Z polecenia Himmlera Erickson wraz ze swoją sekretarką Klarettą, zwiedza wszystkie rafinerie w Niemczech. Usłudzy dyrektorzy rafinerii informują Szweda o planach na przyszłość.

Gdy jakiś ośrodek był zniszczony lub tylko uszkodzony i chwilowo nieczynny — Czerwony Erick dowiadywał się, kiedy przystąpi do pracy.

Erickson zbierał wiadomości skrupulatnie — nie tracąc czasu. Niebawem stał się posiadaczem bogatego o bezcennej wprost wartości materiału, obrazującego istotny stan niemieckiego przemysłu naftowego.

Sam chwilami nie wierzył, że osiągnął prawie swój cel. Dotarli do Halle i Annendorf.

Później przyszła kolej na wielkie zakłady „Leuna” koło Merseburga.

Tym fabrykom benzyny syntetycznej Erick poświęcił specjalnie dużo uwagi.

POWIEŚĆ 153

Jerzego Janoszy-Gzowskiego

Dyrektor zakładów „Leuna” towarzyszył osobiście Ericksonowi i Klarettie przy zwiedzaniu fabryk. On — podobnie jak i inni kierownicy, był dumny ze swej placówki.

W Ericksonie znalazł niezwykle ciekawego i chętnego słuchacza, a przede wszystkim bardzo pojętnego. Klarettka milczała.

W pewnej chwili dyrektor Schumann przerwał opowieść o zaszarowanym świecie przemysłu chemicznego i coś sobie przypominając, rzekł:

— Nie wiem, czy państwu wiadomo, że najzdolniejsi szpiedrzy świata usiłowali niejednokrotnie wejść na tę — jeszcze nawet przed wojną!

Erickson uśmiechnął się uprzejmie.

— Sądzi pan?

— O, na pewno! Mamy niezbitę dowody. Różni sprytni agenci próbowali fotografować ciekawe obiekty. Ukrywali w sposób pomysłowy aparaty, zresztą mikroskopijnej wielkości...

— To ciekawe! — powiedział z ożywieniem Czerwony Erick.

— Tak. Wpadliśmy w końcu na dobry pomysł, który okazał się dla nas zbawienny. Dziś pozwalamy fotografować...

— Dlaczego? — wtrąciła Klarettka.

— Dlaczego? — powtórzył pytanie dyrektor Schumann. — Dlatego, że sprytnie ukryliśmy aparaty Roentgena. Wysłajają one swe promienie, które prześwietlają wszystkie klisze! Proszę bardzo! — Goście — agenci mogą dowolnie fotografować zakłady Leuna. Promienie Roentgena bronią tajemnic.

Erickson milczał. Prawda, że genialny sposób na ludzką ciekawość — a zwłaszcza na agentów różnego autoramentu? — zapisał Herr Schumann.

— Tak, dyrektorze, „Leuna” powinna strzec swych sekretów...

Spojrzał na Klarettę. Była wzburzona i nie mogła zapanować nad sobą.

Erickson zadął. Pierwszy raz od chwili przyjazdu do hitlerowskiej Rzeszy...

Po powrocie do hotelu Klarettka powiedziała:

— Teraz rozumiem, na czym polegała wasza naciągarska afera! Wielki Plan Ericksona... Precyzyjny plan. To coś nieludzkiego! To coś genialnego, a zarazem potwornego. Teraz wszystko wiem.

Nie mogła ukryć podziwu — ani przynębenia.

— Niemcy musieli przegrać, mając takich wrogów! — wykrzyknęła.

— Ciszej, Klarettko! — szepnęła.

Spojrzała nań błędnie. Uśmiechnął się gorzko.

— Boisz się?! — szepnęła.

— Nie. Ale po co?...

Skinęła głową. Pocałował ją w policzek.

Nie rozmawiali już na ten temat. Ale od tej chwili Ericksona nie opuszczało uczucie leku. Towarzyszyło mu ciągle — i w dzień — i w noc.

Bał się Klarettę.

Pracował gorączkowo i nie mógł doczekać się powrotu. (Dalszy ciąg jutro)